

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/21/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617201651
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5617201651.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou Mgr. Slavomírou Mlynarčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: N. F., nar. XX. X. XXXX a P. F., nar. XX. X. XXXX, prihlásené k trvalému pobytu W. XXX/X, Q.-A., D. P., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš 031 80, IČO: 30 794 536, deti matky ML.. X. F., H.. E.O., A.. X. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu W. XXX/X, Q.-A., D. P., zastúpená Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s. r. o., so sídlom Radlinského 1735/29, Dolný Kubín 026 01, IČO: 50 120 000 a otca P. F. F., nar. XX. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu XX. A. XXXX/X, M., zastúpený advokátkou JUDr. Martinou ŘEŘICHOVOU PhD, so sídlom Námestie slobody 13/25, Humenné, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného a o návrhu otca na zníženie výživného, o zameškanom výživnom, takto

rozhodol:

I. Zameškané výživné za obdobie od 27. 2. 2017 do 30. 9. 2019 na maloletú N. F., nar. XX. X. XXXX na bežnom výživnom vo výške 553,57 EUR a na tvorbe úspor vo výške 857,14 EUR je otec povinný zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, bežné výživné k rukám matky a výživné na tvorbu úspor na účet maloletej N. F. zriadený matkou v Č. a.s., IBAN: X. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX; na maloletého P. F., A.. XX. X. XXXX na bežnom výživnom vo výške 553,56 EUR a na tvorbu úspor vo výške 857,14 EUR je otec povinný zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, bežné výživné k rukám matky a výživné na tvorbu úspor na maloletého P. F. v Č. a.s., IBAN: X. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 24. 9. 2019 č. k. 11CoP/34/2019-609 rozhodoval o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/21/2017-454 zo dňa 28. 2. 2019. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku VI., ktorým súd návrh otca na zníženie výživného zamietol, potvrdil. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. o zameškanom výživnom a o výroku VII. o trovách konania zrušil. V zrušenom rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo zvyšku rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že otec je povinný platiť na výživu maloletej N. F., nar. XX. X. XXXX počnúc od 27. 2. 2017 do 31. 8. 2019 sumu 400,- eur mesačne, z toho sumu 300,- eur mesačne na bežné výživné a sumu 100,- eur mesačne na tvorbu úspor, počnúc od 1. 9. 2019 sumu 450,- eur mesačne, z toho 350,- eur mesačne na bežné výživné a 100,- eur na tvorbu úspor, na maloletého P. F., nar. XX. X. XXXX počnúc od 27. 2. 2017 do 31. 8. 2019 sumu 350,- eur mesačne, z toho sumu 250,- eur mesačne na bežné výživné a sumu 100,- eur mesačne na tvorbu úspor, počnúc od 1. 9. 2019 sumu 400,- eur mesačne, z toho 300,- eur mesačne na bežné výživné a sumu 100,- eur mesačne na tvorbu úspor. Súd uložil otcovi povinnosť poukazovať bežné výživné k rukám matky detí a výživné na tvorbu úspor na účet maloletých detí zriadený matkou v Č. a.s., pre maloletú N. F. na jej meno IBAN: X. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, pre maloletého P. F. na jeho meno IBAN: X. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX,

vždy do 10. dňa v mesiaci vopred. Súd návrh matky na zvýšenie výživného vo zvyšku zamietol. Súd zmenil rozsudok Okresného súdu Humenné zo dňa 9. 7. 2013 č. k. 10P/46/2013-45 v časti o výživnom.

2. Z dôvodu, že odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie čo do výšky výživného, pre účely prijatia rozhodnutia o dlžnom výživnom bolo potrebné zistiť skutkový stav veci, koľko otec zaplatil na výživnom počnúc od 27. 2. 2017 do rozhodnutia súdu. Keďže pre rozhodnutie o dlžnom výživnom nemal odvolací súd skutkový podklad, výrok o zameškanom výživnom zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ako súvisiaci výrok musel byť zrušený aj výrok o trovách konania.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchmi rodičov maloletých detí (matky 9. 12. 2019 a otca 13. 1. 2020). Okrem výsluchu účastníkov súd vykonal dokazovanie listinami v spise, najmä prehľadom platieb výživného predloženým matkou číslo listu, ďalej iba č. I. 645 - 646, prehľadom platieb a vyjadrením otca o platení výživného č. I. 652 - 656, výpismi z účtu otca maloletých detí - detaily pohybu na účte č. I. 657 - 719, kópiou žiadosti povinného (otca maloletého) v exekučnej veci súdneho exekútora JUDr. Stacha Chladného sp. zn. EX 10106/16 č. I. 720 - 722, vyjadrením súdneho exekútora ku žiadosti otca č. I. 723 - 725, správou kolízneho opatrovníka č. I. 736, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné 737, písomným vyjadrením otca na výzvu súdu k špecifikácii určenia platieb výživného č. I. 768, výpismi z účtu otca - detaily pohybu č. I. 769 - 771.

4. Súd vykonal pojednávanie 9. 12. 2019 v neprítomnosti otca a splnomocnenej zástupkyne otca. Zástupkyňa otca ospravedlnila neúčast' otca na pojednávaní 9. 12. 2019 z dôvodu jeho pracovných povinností a zástupkyne otca bez bližšej konkretizácie. Otec súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Súd vykonal pojednávanie 13. 1. 2020 v neprítomnosti matky, splnomocneného zástupcu matky a splnomocnenej zástupkyne otca. Zástupca matky maloletých detí svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil z dôvodu kolízie s iným konaním a z dôvodu, že jeho účasť už nie je nevyhnutná, keďže sporné otázky ohľadom výživného boli zodpovedané na pojednávaní 9. 12. 2019. Súčasne ospravedlnil neúčast' matky. Zástupca matky súhlasil, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti.

5. Predmetom konania ostalo rozhodnutie o zameškanom výživnom za obdobie od 27. 2. 2017 do 30. 9. 2019, keďže rozsudok krajského súdu bol vyhlásený 24. 9. 2019 a výživné bolo splatné vždy do 10. dňa v kalendárnom mesiaci (bežné výživné k rukám matky a na tvorbu úspor na účet zriadený matkou maloletým deťom). Medzi rodičmi maloletých detí nebola sporná výška výživného uhradená otcom maloletých detí. Zameškané výživné súd určil ako rozdiel medzi súdom určeným výživným a výživným, ktoré bolo na výživné uhradené.

6. Výživné na maloletú N. F.:

27. 2. 2017 - 28. 2. 2017 (2 dni)

$(300 \text{ EUR}/28\text{dní}) \times 2 \text{ dni} = 21,43 \text{ EUR}$ - bežné výživné

$(100 \text{ EUR}/28) \times 2\text{dni} = 7,14 \text{ EUR}$ - výživné na tvorbu úspor

1. 3. 2017 - 31. 12. 2017

$300 \text{ EUR} \times 10 \text{ mesiacov} = 3.000 \text{ EUR}$ - bežné výživné)

$100 \text{ EUR} \times 10 \text{ mesiacov} = 1.000 \text{ EUR}$ - výživné na tvorbu úspor

Rok 2018

$300 \text{ eur} \times 12 \text{ mesiacov} = 3.600 \text{ EUR}$ - bežné výživné

$100 \text{ eur} \times 12 \text{ mesiacov} = 1.200 \text{ EUR}$ - tvorba úspor

1. 1. 2019 - 31. 8. 2019

$300 \text{ EUR} \times 8 \text{ mesiacov} = 2.400 \text{ EUR}$ - bežné výživné)

$100 \text{ EUR} \times 8 \text{ mesiacov} = 800 \text{ EUR}$ - výživné na tvorbu úspor)

1. 9. 2019 - 30. 9. 2019 (jeden mesiac)

350 EUR - bežné výživné

100 EUR - výživné na tvorbu úspor

Celkom mal otec zaplatiť na bežnom výživnom 9.371,43 EUR a na výživnom na tvorbu úspor 3.107,14 EUR. Za obdobie od 27. 2. 2017 do 30. 9. 2019 zaplatil otec na bežnom výživnom 8.817,86 EUR a na výživnom na tvorbu úspor 2.250 EUR. Rozdiel (dlh) na bežnom výživnom je 553,57 EUR a na výživnom na tvorbu úspor 857,14 EUR.

7. Výživné na maloletého P. F.:

27. 2. 2017 - 28. 2. 2017 (2 dni)

(250 EUR/28dní) x 2dni = 17,86 EUR - bežné výživné

(100 EUR/28dní x 2 dni = 7,14 EUR - výživné na tvorbu úspor

1. 3. 2017 - 31. 12. 2017

250 EUR x 10 mesiacov = 2.500 EUR - bežné výživné

100 EUR x 10 mesiacov = 1.000 EUR - výživné na tvorbu úspor

Rok 2018

250 EUR x 12 mesiacov = 3.000 EUR - bežné výživné

100 EUR x 12 mesiacov = 1.200 EUR - výživné na tvorbu úspor

1. 1. 2019 - 31. 8. 2019

250 EUR x 8 mesiacov = 2.000 EUR - bežné výživné

100 EUR x 8 mesiacov = 800 EUR - výživné na tvorbu úspor

1. 9. 2019 - 30. 9. 2019 (jeden mesiac)

300 EUR - bežné výživné

100 EUR - výživné na tvorbu úspor

Celkom mal otec zaplatiť na bežnom výživnom 7.817,86 EUR a na výživnom na tvorbu úspor 3.107,14 EUR. Za obdobie od 27. 2. 2017 do 30. 9. 2019 zaplatil otec na bežnom výživnom 7.264,30 EUR a na výživnom na tvorbu úspor 2.250 EUR. Rozdiel (dlh) na bežnom výživnom je 553,56 EUR a na tvorbu úspor 857,14 EUR.

Dátum prijatia platby Bežné výživné Sporenie
maloletá N. maloletý P. maloletá N. maloletý P.

9.10.2019 100 100 140 140
26.9.2019 300 250 30 30
26.8.2019 300 250 30 30
26.7.2019 300 250 30 30
26.6.2019 300 250 30 30
27.5.2019 300 250 30 30
26.4.2019 300 250 30 30
18.3.2019 50* 50* 30* 30*
5.3.2019 250* 200* --
27.2.2019 250 200 --
28.1.2019 250 200 --
27.12.2018 250 200 --
26.11.2018 250 200 --
26.10.2018 250 200 --
26.9.2018 250 200 --
27.8.2019 300 250 200 200
26.7.2018 300 250 200 200
12.7.2018 500 500 1500 1500
26.6.2018 250 200 --
28.5.2018 250 200 --
26.4.2018 250 200 --
26.3.2018 250 200 --
26.2.2018 250 200 --
26.1.2018 250 200 --
27.12.2017 250 200 --
27.11.2017 250 200 --
26.10.2017 250 200 --
26.9.2017 250 200 --
28.8.2017 250 200 --
26.7.2017 250 200 --
26.6.2017 250 200 --
26.5.2017 250 200 --
26.4.2017 250 200 --
27.3.2017 250 200 --

8. Matka predložila súdu prehľad platieb výživného tak ako jej bolo platené (pripísané na účet). Matkou vyčíslené výživné potvrdil aj otec. Pri výživnom skutočne hradenom otcom súd počítal pomernú časť výživného pripadajúcu na *27. 2. 2017 - 28. 2. 2017 (dva dni). Na bežnom výživnom na maloletú N. vo výške 250 EUR (250/28) x 2 = 17,86 EUR. Na bežnom výživnom na maloletého P. vo výške 200 EUR (200/28 x 2=14,30 EUR). Na účet matky boli pripisované sumy bežného výživného v roku 2017 po 250 EUR za február až december 2017 na maloletú N. a 200 EUR na maloletého P. (27. 2. 2017 - 31. 12. 2017 bežné výživné na maloletú N. 2.517,86 EUR a na maloletého P. 2.014,30 EUR). Okrem platieb od otca bola exekučne vymožená suma *610 EUR; z toho 450 EUR dňa 5. 3. 2019 a 160 EUR dňa 18. 3. 2019. Platbu 450 EUR matka započítala na bežné výživné za marec 2019 vo výške 250 EUR na maloletú N. a 200 EUR na maloletého P.. Sumu 160 EUR rozdelila na sumu 100 EUR bežné výživné (z toho 50 EUR na maloletú N. a 50 EUR na maloletého P.), zvyšných 60 EUR na tvorbu úspor (30 EUR na tvorbu úspor pre maloletú N. a 30 EUR maloletého P.).

9. Súd uložil otcovi povinnosť zaplatiť zameškané výživné jednorazovo do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

10. § 52 CMP

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 54 CMP

Ak účastník, jeho zástupca alebo ten, kto mal v konaní nejakú povinnosť, zavinil trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, je povinný ich nahradiť.

§ 55 CMP

Súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

§ 58 CMP

O nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhoduje, ktorým sa konanie končí.

11. Matka prostredníctvom zástupcu písomným podaním z 13. 12. 2019 elektronicky doručeným súdu (č. I. 753-761) žiadal, aby súd podľa § 55 CMP priznal matke náhradu trov konania v rozsahu 100%. Návrh odôvodnil tým, že otec robí prietahy v konaní tým, že sa nedostavuje na pojednávanie a zasiela dokumenty, ktoré nie sú presné. Preto ho súd musí vyzývať na upresnenie údajov, ktoré uviedol vo svojich vyjadreniach a vytýčiť nový termín pojednávania. Keby sa pojednávanie zúčastňoval, mohol vzniknuté nejasnosti vysvetliť na pojednávaní. Toto podanie urobil zástupca matky po pojednávaní 9. 12. 2019, na ktorom sa otec a zástupkyňa otca nezúčastnili. Otec prostredníctvom zástupkyne doručil súdu písomné vyjadrenie a doklady o úhradách výživného (č. I. 652-725) na výzvu súdu (č. I. 640). Súčasne s ospravedlnením neúčasti otca a zástupkyne otca na pojednávaní 9. 12. 2019 (č. I. 652, 655) z dôvodu neodkladných pracovných povinností otca. Súd pojednávanie 9. 12. 2019 vykonal v neprítomnosti otca maloletých detí a jeho zástupkyne a následne odročil pojednávanie na termín 13. 1. 2020. Dôvodom odročenia pojednávania bolo odstránenie niektorých rozporov vo vyčíslení úhrad výživného matkou a otcom (č. I. 743). Nebolo možné jednoznačne rozlíšiť úhrady na výživné pre maloleté deti, ktoré bolo posielané jednou platbou od výživného manželky, ktoré otec uhrádzal súčasne. Nebolo možné jednoznačne posúdiť spôsob rozdelenia výživného pri niektorých platbách (na bežné výživné a výživné na tvorbu úspor). Otec sa ustanovil na pojednávanie 13. 1. 2020 a súdu prostredníctvom zástupkyne doručil pred pojednávaním vyjadrenie zo dňa 25. 12. 2019 (č. I. 768-771) na predchádzajúcu výzvu súdu. Na pojednávanie 13. 1. 2020 sa neustanovila matka a ani jej zástupca. Na pojednávaní 13. 1. 2020 súd vyhlásil rozsudok. Keďže na pojednávaní 13. 1. 2020 sa nezúčastnili matka a zástupca matky v súvislosti s odročeným pojednávaním 9. 12. 2019 žiadne trovy navyše matke ani zástupcovi matky nevznikli. Tie by vznikli iba ak by sa na pojednávanie 13. 1. 2020 ustanovili matka (hotové výdavky matky) alebo jej zástupca (trovy právneho zastúpenia). V tom prípade by súd mal dôvod rozhodovať o separátnych trovách konania podľa § 54 CMP (nie podľa § 55 CMP). V konaniach podľa CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ to zákon neustanovuje inak (§ 52 CMP). O nároku na náhradu trov a výške trov konania súd rozhoduje iba na návrh (§ 57 CMP). Inak platí generálna klauzula, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Právo súdu rozhodovať o náhrade trov konania na návrh niektorého z účastníkov v prípade, ak je to vzhľadom na okolnosti prípadu spravodlivé (§ 55 CMP) je zákonné moderačné právo súdu. Ide o výnimku zo všeobecného pravidla. Pre takéto rozhodnutie nie je dôležitý výsledok konania (úspešnosť účastníkov). V tomto prípade ide o konanie o návrhu matky na zvýšenie výživného a návrhu otca na zníženie výživného. Zo samotného predmetu konania (zmena výživného) nevyplývajú okolnosti, pre ktoré by bolo spravodlivé priznať matke právo na náhradu trov konania. Za kritérium spravodlivosti nie je možné zohľadňovať osobné a majetkové pomery účastníkov, keďže účastníci majú možnosť požiadať o právnu pomoc (z. č. 327/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov). Mala by sa mať možnosť k nemu vyjadriť druhá strana. Pokiaľ jediným dôvodom má byť, spôsobovanie prieťahov v konaní otcom tak, ako ich vymedzil zástupca matky, pripadala by do úvahy aplikácia § 54 CMP (separátne trovy konania), kde nositeľom povinnosti je každý, kto porušil povinnosť v konaní pred súdom a zavinil trovy, ktoré by inak neboli vznikli. Takýto návrh musí byť jednoznačný vo vzťahu ku konkrétnym povinnostiam, ktoré porušil účastník konania a trovám konania, ktoré zavinil, nestačí len všeobecné vyjadrenie o prieťahoch konania. Rozdiel medzi týmito dvomi ustanoveniami (§ 54 a § 55 CMP) je, že v prípade aplikácie § 55 CMP súd priznáva nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k trovám celého konania, aj k úkonom, ktoré účastník žiadnym spôsobom nemohol ovplyvniť, v zmysle zavinil (napr. odmenu a náhradu hotových výdavkov za úkony právnych služieb: prevzatie a prípravu zastúpenie, odvolanie, vyjadrenie na výzvu súdu). V konaniach podľa CMP sa zisťuje skutočný stav veci a súd je povinný vykonať všetky dôkazy na jeho zistenie, aj keď ich účastníci nenavrhl (Čl. 5, § 35, § 36 CMP), nové skutkové tvrdenia a dôkazné návrhy je možné uvádzať aj v odvolacom konaní. Súd posudzuje úkony účastníkov podľa ich obsahu. V tomto prípade matka maloletých detí prostredníctvom splnomocneného zástupcu nepochybne žiada priznať právo na náhradu trov celého konania podľa § 55 CMP a nie § 54 CMP. Súd nemôže nahrádzať vôľu účastníkov, keď obsah prejavenej vôle je jednoznačný. Podľa názoru súdu nie je možné nahrádzať jeden inštitút druhým a ak bolo možné jednotlivito uplatniť separátne trovy a matka tak neurobila, nie je možné to nahradiť priznaním celkových trov konania, ktoré zahŕňa nielen trovy, ktoré mohli vzniknúť konaním účastníka konania. Pričom takéto konanie musí mať znaky porušenia povinností a nemôže ísť iba o uplatňovanie práv účastníka konania (vykonávanie dokazovania, opravné prostriedky). Preto súd o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v počte vyhotovení pre každého účastníka a súd. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.